

Kommitté 4 - Socialförsäkringar

Förslag till ställningstaganden om socialförsäkringen

5 Socialförsäkringen är kärnan i den svenska välfärden. Vi behöver hitta långsiktigt hållbara lösningar i försäkringen för att kunna möta kommande demografiska utmaningar. Den pågående parlamentariska socialförsäkringsutredningen (Psfu) har i uppdrag att ta fram ett långsiktigt hållbart system och bl.a. se över en eventuell samordning av a-kassan och socialförsäkringen. Centerpartiet har vid den senaste stämman 2009 tagit beslut om att se över möjligheterna till en obligatorisk a-kassa. Detta är också något som Psfu-utredningen har i uppdrag att se över. Socialförsäkringen blir alltmer individualiserad i och med att marknaden öppnat upp för kompletterande privata eller kollektivavtalsbaserade försäkringar, t.ex. privata sjukförsäkringar via banker/försäkringsbolag, eller privat arbetslöshetsförsäkring via fackförbund. Vår utgångspunkt är att värna den grundtrygghet den allmänna försäkringen utgör i både social- och arbetslöshetsförsäkringen.

15 Samhället ska stå för det grundläggande ekonomiska skyddet i händelse av sjukdom eller arbetslöshet. Det måste finnas en grundtrygghet på minsta gemensamma nivå. Dagens försörjningsstöd ska utgöra just det skydd som behövs för dem som är allra mest utsatta.

Vi föreslår att partistyrelsen antar ett antal **generella principer** kopplat till Centerpartiets arbete i Socialförsäkringsutredningen:

- 20 • Socialförsäkringen ska vara hållbar över tid för att kunna erbjuda trygghet i både låg- och högkonjunktur
- Försäkringarna ska vara allmänna och samordnas så att ingen faller mellan systemen
- Det kommunala försörjningsstödet ska ses som det lägsta skyddet för den enskilde och vara ett tillfälligt ekonomiskt stöd
- 25 • Arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen ska omfatta alla i vuxen ålder, förutom de som inte har kvalificerat sig till eller har fallit ur försäkringen
- Att de allmänna försäkringarna ska stå för en grundtrygghet, men att utöver detta får individen komplettera sin försäkring genom privat försäkring, eller via försäkring som arbetsgivaren erbjuder
- 30 • Det ska finnas en tydlig samverkan mellan bl. a. sjukvård, arbetsgivare och ansvarig rehabmyndighet (försäkringskassan/arbetsförmedlingen), för att snarast få en person som blivit sjuk/skadad tillbaka till arbete
- Att villkoren för att beräkna den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) - som används när man blir sjuk eller ska vara föräldraledig - ses över. Det gäller särskilt studenter och föräldralediga
- 35 • Att tröskeeffekter mellan olika system i socialförsäkringen minimeras
- Incitament för den enskilde att bryta bidragsberoende bör undersökas
- Att företagare ska kunna dra nytta av trygghetssystemen på samma villkor som för anställda. Idag är socialförsäkringarna anpassade för anställda.
- 40 • Att kraftfullt verka för att vidareutveckla sjukförsäkringen för att skyndsamt säkra att de sköraste människorna inte kommer i kläm mellan myndigheters regelverk

- Att det tas fram bättre metoder för att värdera människors funktions- och arbetsförmåga

Motion 4:1- 4:8 Översynen av sjukförsäkringsreformen

4:1 Att Centerpartiet i Alliansen verkar för att orättvisorna i den sociala välfärden rättas till

5 4:2 Att Centerpartiet verkar för att försäkringskassan regler förändras så att personer med mycket svåra sjukdomar som t.ex. cancer med godtagbart medicinskt intyg erhåller sjukersättning.

4:3:1 Att Centerpartiet kraftfullt ska agera för att införa en obligatorisk samordning mellan arbetsförmedlingen och försäkringskassan,

10 4:3:2 Att vid tvister om arbetsförmåga och diagnos, hos Försäkringskassan inhämta utlåtande från oberoende specialläkare där det även ingår ett personligt möte mellan patient och läkare

4:4 Att Centerpartiet tar initiativ att se över lagstiftningens resultat och hur man ska kunna ge de människor som inte omfattas av möjligheten att återkomma i arbetslivet ett värdigt liv.

15 4:5:1 Att Centerpartiet verkar för att bristerna o sjukförsäkringsreglerna blir åtgärdade med högsta prioriteringsordning

4:5:2 Att Centerpartiet verkar för att den som haft tidsbegränsad sjukersättning ska få behålla sin ersättning medan arbetsförmågan prövas på nytt

4:5:3 Att Centerpartiet verkar för att det görs undantag när det gäller att pröva arbetsförmågan för vissa sjukdomstillstånd kan vara mycket långa eller vara för livstid

20 4:6 Att Centerpartiet arbetar för att dagens sjukförsäkringssystem ändras

4:7 Att kraftfullt verka för att vidareutveckla sjukförsäkringen för att skyndsamt säkra att de sköraste människorna inte kommer i kläm mellan två statliga myndigheters regelverk.

4:8:1 Att Centerpartiet agerar så att man utgår från individen, låter den sjuka arbeta de timmar som man klarar av.

25 4:8:2 Att Centerpartiet agerar så att man ska vara berättigad till arbetslöshetsförsäkring utefter de timmar som man klarar av.

4:8:3 Att Centerpartiet agerar så att skadeståndslagen förändras så att Försäkringsbolagen ska ersätta de skadelidande/sjuka från första dagen då man bli arbetslös.

30 Partistyrelsens yttrande:

Förslag till förändringar av sjukförsäkringen

35 Motionärerna tar upp några av samhällets viktigaste och samtidigt mest komplexa frågor. Vår utgångspunkt är att vi måste ha en sjukförsäkring som både är human och utgår från individen, men som samtidigt är rättssäker och skapar incitament för människor att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Sjukförsäkringen har genomgått stora förändringar under de senaste åren. Grunden i sjukförsäkringsreformen är bra och har överlag haft positiva effekter. Det är många som blivit hjälpta av de förändringar som skett genom att de börjat arbeta, eller studera, efter långt tids utanförskap. Att gå tillbaka till hur det var tidigare är att lämna fullt arbetsförmögna människor åt långtida utanförskap. I utformningen av de nya reglerna har dock vissa människor råkat illa ut. Regeringen tillsatte därför en arbetsgrupp som under våren lämnat förslag till justeringar i departementspromemorian Ds 2011:18 "Översyn av sjukförsäkringen – förslag till förbättringar".

De viktigaste förslagen innebär i korthet¹.

- 10 • Ökade möjligheter till individuella bedömningar
- Sjukpenning på fortsättningsnivån ska kunna betalas ut för ytterligare dagar om det på grund av den försäkrades sjukdom skulle vara oskäligt att inte göra så.
- En ny ersättning, sjukpenning i särskilda fall, bör införas för dem som lämnat tidsbegränsad sjukersättning och som i dag inte kan återvända till sjukförsäkringen (så kallade nollklassade). Ersättningen ska motsvara den ersättning de haft under arbetslivsintroduktionen (ALI).
- 15 • Personerna i punkten ovan ska vid övergång till ALI även kunna få ett bostadsstöd som också tar hänsyn till försörjningsbörd. Stödet ska kunna utgå under tiden i ALI och även kunna bibehållas om dessa personer beviljas sjukpenning i särskilda fall.
- 20 • Förstärkta insatser för att underlätta återgång i arbete genom rehabiliteringsinsatser som kan sättas in tidigare i rehabiliteringskedjan.

De förslag till förändringar som regeringen nu har presenterat är bra och nödvändiga. Men vi ser att det framöver behövs ytterligare åtgärder för att få en sjukförsäkring och ett arbetsliv som bättre kan möta den enskildes behov. Alla större reformer bör följas av utvärderingar och förslag till korrigeringar. Det är därför viktigt att Centerpartiet fortsätter att driva på nödvändiga justeringar i reformen och att vi är lyhörda för de problem som kan uppstå.

För att vi ska få en mer human och rättssäker sjukförsäkring föreslår vi att partistyrelsen till stämman tillföra följande förslag:

- 30 • Att en permanent satsning på "förrehabilitering" införs. Det behövs bättre och nya metoder för rehabilitering. De satsningar regeringen nu föreslår på tidigare och starkt rehabilitering är bra. Men om ansvariga parter inte vågar tänka nytt eller bryta ineffektiva metoder är det risk för att de satsningar som görs blir verkningslösa. För de som har det allra svårast kan det också behövas en form av förrehabilitering där människor kan få stöd och hjälp som kompletterar stödet från Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Metoder för detta finns redan idag via Folkhögskolorna. Denna satsning bör ingå som ett permanent utbud av Försäkringskassan rehabiliteringsutbud.
- 35
- 40 • Att deltidsproblematiken ses över. Alla ska ges stöd och uppmuntran att arbeta efter förmåga. Den som kan arbeta viss del ska kunna göra det. Idag är regelverket för stelbent och vi har sett flera fall där personer med partiell arbetsförmåga hamnar i kläm i systemet. Samtidigt är det viktigt att ha ett system som upplevs som konsekvent och

rättvist då en del människor väljer att arbeta heltid medan andra väljer deltid. Centerpartiet bör verka för att denna deltidsproblematik skyndsamt ses över.

- 5 • Att aktivitetsersättningen för unga helt eller delvis ersätts av andra former av ersättningar. Antalet unga som har aktivitetsersättning är fortfarande oacceptabelt hög - särskilt gäller det de unga som blir beviljade förlängd skolgång i gymnasieskolan. De som har förlängd skolgång bör istället få annan ersättning än aktivitetsersättning. För de unga som bedöms aldrig kunna få ett arbete föreslår vi en "samhällslön". Hur den kan utformas bör utredas vidare.

10 Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att anse motionerna 4:1- 4:8 vara besvarade med tillägget att partistyrelsen till stämman tillför följande att-satser;

att en permanent satsning på "förrehabilitering" införs

att deltidsproblematiken ses över

15 att aktivitetsersättningen för unga helt eller delvis ersätts av andra former av ersättningar

Motion 4:9, 4:10 Nämndemännen ut ur förvaltningsrätterna och återinförande av socialförsäkringsnämnderna

4:9 Att Centerpartiet arbetar för ett återinförande av socialförsäkringsnämnder

20 4:10:1 Att arbeta för att "tunna" domarsitsarna i Förvaltningsrätten - ses över,

4:10:2 Att verka för att lokala SFN-Nämnderna återinförs i lägsta instansen (FK)

Partistyrelsens yttrande:

Nämndemännen ut ur förvaltningsrätterna

- 25 Motionären lyfter ur rättssäkerhetskänslan en viktig princip inom det svenska rättsväsendet, nämligen att man ska få sin sak prövad på ett korrekt sätt och att de som dömer i målet ska ha kunskap i frågorna. Motionären ger som förslag att nämndemännen skulle kunna ersättas med försäkringskonsulter. Domstolarna har dock redan idag möjlighet att ta in sakkunniga, t.ex. försäkringskonsulter eller andra sakkunniga i försäkringsmål. Vi anser därför inte att det är nödvändigt att ändra nämndemannaförfarandet vid domstolsprövningar. Det är även viktigt ur en demokratisynvinkel att behålla den folkliga representation nämndemännen innebär.
- 30

Återinförande av socialförsäkringsnämnderna

Motionärerna anser även att de lokala socialförsäkringsnämnderna bör återinföras. I samband med reformen av sjukförsäkringen förra mandatperioden beslutade alliansen att ta bort

¹ Förslagen förhandlas för närvarande och ska presenteras i BP12. Texten kan därför komma att ändras.

socialförsäkringsnämnderna då det visade leda till brist på rättsäkerhet för den enskilde och att det blev olika bedömningar mellan olika regioner. Vi ser inget behov av att i dagsläget återinföra nämnderna

5 Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att avslå motion 4:9

att avslå motion 4:10

Motion 4:11, 4:12 Sjukförsäkringen för företagare

10 4:11 Att sjuklöneansvaret för företagare tas bort

4:12 Att ett avbytarsystem införs för ensamföretagande djurägare

Partistyrelsens yttrande:

Sjuklöneansvaret för företagare

15 Motionären föreslår att obligatoriet för företagarna att betala sjuklön de första 14 dagarna tas bort. Vi delar synpunkterna att regelverket för företagans ansvar vid en anställds sjukdom kan bli mycket kostsamt för företaget. Det finns ett starkt samband mellan företagsstorlek och hur sjuklöneansvaret påverkar företags vilja att anställa. Ju mindre företag desto större är problemet med sjuklöneansvaret, eftersom sjuklönen slår proportionellt hårdare ju mindre företagen är.

20 Centerpartiets ambition är att minska regelbörda, stärka arbetslinjen och underlätta för företagare att kunna anställa. Det är dock tveksamt om förändringar i sjuklöneansvaret i sig kommer att lösa dessa problem. Det är också viktigt att arbetsgivaren har incitament för att arbeta för en låg sjukfrånvaro. Centerpartiet kommer dock fortsättningsvis att prioritera åtgärder som underlättar för företagare - i synnerhet för småföretagare - att kunna starta, driva och

25 utveckla sin verksamhet.

Ensamföretagande djurägare

Motionären belyser ett angeläget problem för ensamföretagande jordbrukare/djurägare. Vid händelse av sjukdom kan det vara särskilt sårbart för ensamma jordbrukare där ingen ställföreträdare till gården finns. Den avbytarservice som finns i Finland är i sina grundambitioner positiv. Men vi ser inte att det är något som bör införas i Sverige inom det offentliga ansvarsområde. Intresseorganisationer, kooperativ eller föreningar har alla möjligheter att själva starta olika former av stödverksamheter till jordbrukare. Ett exempel är Omsorgsgruppen i Jönköping där LRF, Svenska Kyrkan och en rad andra organisationer gått samman för att arbeta förebyggande för att hjälpa lantbrukare och djur - där bl.a. avbytarservice ingår som stödåtgärd.

30

Alla företagare har vid sjukdom rätt att ansöka om sjukpenning via Försäkringskassan. Och som egenföretagare kan man stärka sitt försäkringsskydd genom att komplettera med privata försäkringar, t.ex. försäkringar riktade just till företagare. Vi ser i dagsläget inte att det finns något behov av att göra ytterligare särlösningar i socialförsäkringsskyddet för jordbrukare.

35

Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att avslå motion 4:11

att avslå motion 4:12

5

Motion 4:13, 4:14 Ny socialförsäkring

4:13:1 Att en individualiserad arbetslöshetsförsäkring införs

4:13:2 Att arbetslöshetskassorna kopplas ihop med jobbcoachning/arbetsförmedling

4:13:4 Att det ska vara frivilligt att teckna en arbetslöshetsförsäkring

10 4:13:5 Att socialbidrag utvecklas till sociallån

4:13:6 Att en människovärdesgaranti införs

4:14 Att alla offentliga bidragssystem och avgifter individualiseras

15 **Partistyrelsens yttrande:** Motionärerna lyfter frågor som berör centrala delar av socialförsäkringen. I den pågående utredningen föreslår vi att Centerpartiet till stämman tar fram ett antal principfrågor som vi vill driva. Våra förslag framgår av tidigare avsnitt i detta yttrande om ställningstagande kring socialförsäkringen.

20 Samhället ska stå för det grundläggande ekonomiska skyddet i händelse av sjukdom eller arbetslöshet. Det måste finnas en grundtrygghet på minsta gemensamma nivå. Dagens försörjningsstöd ska utgöra just det skydd som behövs för dem som är allra mest utsatta. Om socialbidraget skulle omvandlas till lån riskerar det att exkludera just de grupper som bäst behöver stöd. Dessutom är det tveksamt att kommunerna ska hantera utlåningsverksamhet.

25 Att låta arbetslöshetskassorna bli en egen arbetsförmedling är tveksamt. Så länge Arbetsförmedlingen är ansvarig myndighet för arbetslöshetsfrågorna och utövar myndighetsutövningen gentemot de arbetslösa kan detta resultera i gränsdragningsproblem mellan myndigheten och akassorna.

Vi delar dock uppfattningen att det behövs flera kompletterande aktörer på marknaden. Här har t.ex. fackförbunden en viktig roll och det finns redan idag exempel på projekt där fackförbund tillsammans med bemanningsföretag startat branschförmedlingar.

30

Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att avslå motion 4:13

att avslå motion 4:14

Motion 4:15, 4:16, 4:17 Pensioner

4:15 Att Centerpartiet aktivt driver frågan om en höjd grundpension i Alliansregeringen för att snarast få till en höjning av pensionen.

4:16 Att pensionsutredningen ska ändra reglerna om att de medel som överfördes till staten ska återföras till pensionssystemet och att pensionen ska följa utvecklingen av lönerna

4:17:1 Att under max 5 års period från det att barnet föds ska det finnas en valmöjlighet att dela på den totala pensionsavsättningen 50/50, för att kompensera den förälder som är hemma med barnet.

4:17:2 Att det ska finnas en möjlighet att föra över sina premiepensionsrätter även till sambo och överföringsminskningen på 8 procent tas bort

Partistyrelsens yttrande: Alla pensionärer ska ges en så pass trygg ekonomisk situation att de kan klara sin vardag. Den största utmaningen för pensionssystemet är de demografiska förändringarna med en befolkning som blir allt äldre. Den viktigaste lösningen på detta problem är att få fler personer i arbete samt förlänga de yrkesaktiva åren, dvs. in- och utträdet från arbetsmarknaden. De sedan förra mandatperioden genomförda jobbskatteavdragen är grundbulten i alliansens arbete för att öka arbetskraftsdeltagandet. Fler i arbete ger ökade skatteintäkter, bättre välfärd och en bättre utveckling för pensionerna. Centerpartiet finns representerat i den politiskt blocköverskridande Pensionsgruppen som bl.a. har i uppdrag att samråda om frågor som gäller pensionsreformen och vid behov ta initiativ till justeringar i pensionssystemet.

Alliansregeringen har efter samråd med Pensionsgruppen under våren tillsatt en särskild utredare som bl.a. ska analysera de pensionsrelaterade åldersgränserna samt de hinder som finns för ett längre arbetsliv. Vidare ska utredaren ta fram förslag och alternativa strategier för hur de pensionsrelaterade åldersgränserna ska hanteras. Ytterligare en uppgift är att lämna förslag till åtgärder inom arbetsmiljö eller andra områden som ger förbättrade förutsättningar att arbeta längre upp i åren.

Utifrån erfarenheterna från finanskrisen kan konstateras att ett bärande inslag i Sveriges återhämtning och stabila statsfinanser är den pensionsöverenskommelse som tidigare gjordes. Det är därför mycket viktigt att värna denna över tid.

Pensionsgruppen har uttalat behovet av en bättre och samlad information om hela pensionen. Kunskapen om den kommande pensionen måste tydliggöras på ett och samma ställe. Placeringsregler och administrationskostnader för AP-fonderna ses över i syfte att öka effektiviteten och bringa mer pengar i systemet.

Garantipension

Alliansregeringen har gjort sitt övergripande mål att återställa arbetslinjen och minska bidragsberoendet. Vi ser nu goda resultat av denna politik genom att skattebetalarna blir fler och bidragstagarna färre. Detta innebär att vi får högre pensioner samtidigt som vi får ökade resurser över till välfärdssatsningar. För Centerpartiet är det viktigt att dessa resurser till stor del ska användas för att förbättra livskvaliteten för de äldre. Centerpartiet har aktivt drivit frågan om att höja grundnivån i pensionen. Alliansregeringen genomförde inför 2009 en skattesänkning för de pensionärer som har de allra lägsta pensionerna. Detta gav en pensionär med garantipension eller

låg inkomstpension cirka 2 300 till 3 500 kronor i årlig skattelättnad. 2010 genomfördes ytterligare skattesänkningar. För en pensionär med full garantipension innebär det en skattesänkning på cirka 1 000 till 1 200 kronor per år. Dessa satsningar har varit viktiga. Centerpartiet vill dock fortsätta prioritera de ekonomiskt mest utsatta pensionärerna och anser att golvet i garantipensionen behöver justeras ytterligare framöver.

Återföring av statliga medel till pensionerna

Vi anser inte att de medel som överförts till staten ska återföras. Dessa pengar har använts till dem som förtidspensioneras eller inte har någon arbetsinkomst och då måste också dessa läggas över till i pensionssystemet. Pensionssystemet bygger på vår livsinkomst, men kompensationen täcker inte kostnaderna för hela pensionssystemet. Därför är vi beroende av vad dagens arbetare betalar in i systemet. Skulle vi ta av dagens löner innebär det att vi tar av det som kommande generationer ska få. Systemet är kopplat till den samhällsekonomiska utvecklingen för lönerna och kan ju därav variera.

En jämställd pensionsavsättning

Vår hållning är att vi vill fortsätta värna om grundprinciperna i pensionssystemet om allas rätt och möjlighet att tjäna in sin egen pension - lika villkor ska gälla för både kvinnor och män. Att pensionssystemet är jämställt innebär att det inte gör skillnad på kvinnor eller män. Problemet är att kvinnor har lägre inkomst, är yrkesverksamma färre år och därmed får lägre pension. Idag gäller att föräldralediga kan få pensionsrätt för de fyra första åren i barnets liv, oavsett om eller hur länge man är föräldraledig. Det är den förälder som tjänar minst som får pensionsrätten. Detta är en viktig princip för att föräldralediga inte ska drabbas negativt i sin kommande pension. Det är också viktigt att det ska gå till den förälder som bäst behöver kompenseras - d.v.s. oftast kvinnorna.

Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att anse motion 4:15 besvarad

att avslå motion 4:16

att avslå motion 4:17

Motion 4:18-4:24 Arbetsskada, personskada och försäkringsbolagens ansvar

4:18:1 Att Centerpartiet verkar för att personskadekommitténs sammansättning ses över

4:18:2 Agerar så att representanter från Försäkringsbolagen inte får medverka i en personskadekommitté

4:19:1 Att Centerpartiet agerar så att skadeståndslagen förtydligas, så att traktamente som överstiger schablonbeloppet och därmed utgör skattepliktig ersättning, ska medräknas i inkomstunderlaget för den livränta som Försäkringsbolaget ska utbetala till den skadelidande.

4:19:2 Att Centerpartiet agerar så att Skatteverkets regler, socialförsäkringslagen och staten egen utredning (SOU 1995:33) ligger till grund för inkomstberäkningen för Försäkringsbolagen

4:20:1 Att Centerpartiet initierar en översyn hur handläggare tolkar de nya begreppen och reglerna runt arbetsskador

- 5 4:20:2 Att Centerpartiet jobbar för att Trygghetsförsäkringen är parallellställd till arbetsskade-försäkringen så val det gäller skadegreppet som inkomstförlusten

4:20:3 Att inkomstförlusten bedöms enligt reglerna i LAF

4:20:4 Att en arbetsskada som är godkänd efter utredning hos Försäkringskassan ska med lagligt stöd inte behöva prövas av ett privat försäkringsbolag

- 10 4:20:5 Att Centerpartiet verkar för att ersättning för inkomstförlust genom livränta från Trygghetsförsäkringen ska vara klar inom tre månader, med anledning av att utredningen redan gjorts av Försäkringskassan

4:20:6 Att Centerpartiet verkar för att privata aktörer får komma in på marknaden gällande Trygghetsförsäkringar.

- 15 4:20:7 Att Centerpartiet verkar för att de privata aktörerna i sina Trygghetsförsäkringar enbart själva får verka för ersättningen gällande de ideella skadorna. Det får inte vara branschgemensamma bestämmelser

4:21 Centerpartiet måste omgående tillsätta en granskning av Trafikskadenämnden

- 20 4:22 Att den som drabbas av arbetsskada eller sjukdom har rätt att ändra sin inkomst hos Försäkringskassan efter den löneutveckling som han/hon har i sitt yrke och att livräntan därmed korrigeras, eller att Trygghetsförsäkringen även ska omfatta inkomster under 7.5 basbelopp.

4:23 Att Centerpartiet agerar så att man tillgodoser rättsäkerheten för de skadelidande även när det gäller de kollektivavtalade försäkringarna. De skadelidande ska fritt få välja ombud precis om i hemförsäkringen eller trafikförsäkringen

- 25 4:24:1 Att Centerpartiet agerar så att en fristående pool av läkare upprättas, som ger utlåtanden till Försäkringsbolag, Trafikskadenämnden, domstol, de skadelidande osv. upprättas omgående. Självklart skall man inte kunna skriva utlåtande eller intyg i någon form utan att undersöka den skadelidande. Tidigare Försäkringsläkare skall inte ingå i denna pool, med anledning av jävsituationen.

- 30 4:24:2 Att Centerpartiet agerar så att Läkarna som utför de här utlåtandena/intygen, skall ha en utbildning i försäkringsjuridik, samt var kopplade till yrkesmedicinkliniker så att riktiga undersökningar görs. Besök på arbetsplatser och olycksplatser är att föredra.

4:24:3 Att Centerpartiet agerar så att Läkarna som utför medicinska bedömningar är underställda socialstyrelsen, precis som deras anställning inom den offentliga vården. Ur ett

- 35 förtrouendeperspektiv är det viktigt att de är lika kontrollerade.

Partistyrelsens yttrande:

Personskadekommittén

Syftet med Personskadekommitténs verksamhet är att - inom ramen för konkurrenslagstiftningen - ge förutsättningar för försäkringsbolagen att göra enhetliga bedömningar med hög kvalitet på personskadeområdet. Eftersom det handlar om att ge försäkringsbolagen förutsättningar för enhetliga bedömningar bör också bolagen vara representerade i kommittén. Vi ser därför inget behov av att se över sammansättningen i personskadekommittén.

Arbetsskada eller sjukdom

- 10 Motionären belyser ett problem i att en arbetsskada som är godkänd av försäkringskassan inte med automatik blir godkänd av de kompletterande kollektivavtalsbaserade arbetsmarknadsförsäkringarna där bl.a. trygghetsförsäkringen (TFA) ingår. I och med att TFA är just ett frivilligt avtal mellan arbetsmarknadens parter kan inte staten påverka hur de ska formulera villkoren. Parallellen kan här göras till kompletterande privata eller
- 15 kollektivavtalsbaserade arbetslöshets- eller sjukförsäkringsalternativ. Det är försäkringsbolaget eller arbetsmarknadens parter som själva formulerar krav och villkor för försäkringen.

Trafikskadenämnden

- Centerpartiet har uppmärksammat att trafikskadeärenden ofta resulterat i långdragna processer med försäkringsbolagen där det har varit svårt att nå en förlikning som alla parter kan acceptera.
- 20 Detta är beklagligt. I dag är nämnden helt ensam på marknaden. Det finns behov av mer mångfald och konkurrens. Nämnden är bara rådgivande och man kan sedan överklaga försäkringsbolagens beslut då det är försäkringsbolagen som fattar beslutet utifrån nämndens förslag. Men för målsägande ingår inte någon statlig subvention eller allmänt bidräde om man vill driva frågan vidare i rättslig instans. Centerpartiet anser att man borde ha rätt till offentligt
- 25 bidräde i dessa ärenden precis som man har i brottmål och ser som en naturlig följd att processen kring trafikskadeärenden bör granskas.

Ersättning för inkomstförlust

- De generella försäkringarna baseras sig på den försäkrades tidigare inkomst. Finns det ingen inkomst ges ett grundbelopp. Vad gäller sjukförsäkringen så utgör den s.k. sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) grunden för vilken ersättning den sjuke får.

- En förbättring av SGI:n kan endast ske om den sjuke uppfyller ett nytt arbetsvillkor med högre inkomst. Att inom den kompensera den eventuella förlust av löneutveckling en sjukskrivning kan drabbas av är inte den allmänna sjukförsäkrings uppgift. De alternativ som finns för att inte drabbas för hårt av den eventuella ekonomiska förlusten vid en sjukskrivning kan t.ex. vara att teckna privat sjukförsäkring eller stöd via eventuella kollektivavtalsbaserade tilläggsförsäkringar på arbetsplatsen.

Försäkringsbolagens medicinska rådgivare

- Motionären pekar på ett viktigt problem. Försäkringsbolagens medicinska rådgivares/försäkringsläkarnas roll och ställning har länge varit föremål för diskussioner. Frågan om tillsyn diskuterades livligt i början av 2000-talet och Socialstyrelsen (Sos) fick då regeringens
- 40

- 5 uppdrag att analysera frågan. I sitt svar till regeringen avvisade Sos tanken på att dessa läkare skulle underställas deras tillsyn. Det finns en gränsdragningsproblematik då Sos uppdrag är att ha tillsyn om legitimerad personals patientarbete. I den mån läkare arbetar inom andra branscher är det ingen självklarhet att det ska ligga på Sos att utöver tillsyn. Socialstyrelsen förordar istället en annan lösning på tillsynsfrågan.
- 10 En annan fråga som livligt debatterats är de ”dubbla roller” som många försäkringsläkare iklär sig genom att vara medicinsk rådgivare åt ett försäkringsbolag samtidigt som han/hon är anställd av en sjukvårdshuvudman. Bisyssla är dock något som varje arbetsgivare har att pröva. Det går inte att generellt lagstifta om att läkare inte får ha vissa bisysslor. När det handlar om privata försäkringsbolag finns en möjlighet att överklaga till försäkringsdomstol.
- 15 Vi instämmer i att det är angeläget att upprätthålla förtroendet för både den offentligfinansierade sjukvården och för försäkringsmarknaden. Det är inte lämpligt att läkare riskerar underminera detta förtroende genom att samtidigt vara både medicinsk rådgivare och anställd av landstinget. Vår utgångspunkt är att det krävs en bättre uppföljning av situationen än vad som är fallet idag.

Partistyrelsen föreslår stämman besluta:

att avslå samtliga att-satser i motionerna 4:18 - 4:20, 4:22 och 4:23

att anse motion 4:21 och 4:24 besvarade